

garments, and carry the ashes to a clean place outside the camp. The fire on the altar shall be kept burning, it must not go out; and the *Kohen* shall burn wood on it every morning, and arrange the burnt-offering upon it, and burn the fat of the peace-offerings on it. Fire shall be kept burning on the altar continually; it must not go out.¹

On a day when Tachnun is not said, the following paragraph is omitted.

יְיָ May it be Your will, Lord our God and God of our fathers, to have mercy on us and forgive all our sins, atone for us all our iniquities, and forgive and pardon all our transgressions. May the Bet Hamikdash be rebuilt, speedily in our days, that we may offer before You the daily burnt-offering to atone for us, as You have prescribed for us in Your Torah, through Moses Your servant in Your glorious Name, as it is said:

וַיֹּדַבֵּר And the Lord spoke to Moses, saying: Command the children of Israel and say to them: My offering, My food-offering consumed by fire, a pleasing odor to Me, you shall be careful to offer Me at its appointed time. And you shall say to them: This is the fire-offering which you shall offer to the Lord: two yearling male lambs without blemish, every day, as a daily burnt-offering. You shall offer one lamb in the morning, and the other lamb toward evening; and a tenth of an *ephah* of fine flour mixed with a fourth of a *hin* of oil of crushed olives as a meal-offering. This is a daily burnt-offering, as it was made at Mount Sinai, for a pleasing odor, a fire-offering to the Lord. And its wine-offering shall be a fourth of a *hin* for the one lamb; in the Sanctuary you shall pour out a wine-offering of strong wine to the Lord. And you shall offer the other lamb toward evening, with the same meal-offering and the same wine-offering as in the morning, to be a fire-offering of pleasing odor to the Lord.³

וַיֹּדַבֵּר He shall slaughter it on the north side of the altar before the Lord; and Aaron's sons, the *Kohanim*, shall sprinkle its blood all around the altar.⁴

1. Leviticus 6:1-6. 2. See p. 71, infra. 3. Numbers 28:1-8. 4. Leviticus 1:11.

תפלת השחר

19

אֲדָרִים וְהוֹצִיא אֶת הַדָּשָׁן אֶל מוֹחָזִין לְמִחְנֶה אֶל מְקוֹם מִדְּבָר: וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה כֹּה לֹא תִכְבֶּה וְכִיעֹר עָלֶיהָ תִּבְלֶה עֲצִים בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר וְעֵרָה עָלֶיהָ הַלֵּלָה וְהַקִּשִׁיר עָלֶיהָ חֵלְבִי הַשֵּׁלֵמִים: אֵשׁ תָּמִיד תִּהְיֶה עַל

הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה:

נִסִּים שֶׁל מִלְאָכֵי הַשָּׁמַיִם וְהַיָּם:

וְיָ רֵצוֹן מִלְאָכֵיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּשְׁלַח עֲלֵינוּ וְתַמְחִיל לָנוּ עַל כָּל הַטְּאֵתֵינוּ, וְתִכְפֹּר לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתַמְחִיל וְתַקְּלָה לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ, וְיִשְׁכַּחַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ קָרְבָּן הַתָּמִיד שִׁיכַפֵּר בְּעֲדָנוּ, כִּכְמוֹ שֶׁכָּתוּבָה עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבִידְךָ מִפְּנֵי כְּבוֹדְךָ כְּאָמַר:

וַיֹּדַבֵּר יי אֵל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צֹו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר: אֱלֹהִים, אֵת קָרְבָּנִי לְחֹמִי לְאִשִּׁי, יָרִיחַ נִיחֹחַ תַּשְׁמְחוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֵדוֹ: וְאִמְרוּתָ לָהֶם, יְיָ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לִי, בְּכִשִּׁים בְּנֵי שָׁגָה תְּמוּכָם, שְׁנִים לְיוֹם, עֹלָה תָּמִיד: אֵת הַכֶּבֶד אֲחֵד תַּעֲשֶׂה בְּבִקְרָךְ, וְאֵת הַכֶּבֶד הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרֵבָה: וְעֲשִׂיתָ רִאשֹׁן כָּלֹל לְמַנְחָה, בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן בְּרִית רְבִיעִת

הַדִּין: עֹלָה תָּמִיד, הַעֲשֶׂה בְּכָר סִנֵּי לְרִית נִיחֹחַ אֲשֶׁה לִי: וְנִכְסוּ רְבִיעִת הַדִּין לְכֶבֶד הָאֲחֵד, בְּכֶבֶד רִבּוֹ נִכְרָשׁ לִי: וְאֵת הַכֶּבֶד הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרֵבָה, אֲשֶׁה הָעֲרֵבָה, בְּמַנְחָה הַבֶּקֶר וְנִכְסוּ הַעֲשֶׂה, אֲשֶׁה יָרִיחַ נִיחֹחַ לִי:

וְשִׁלַּח אֶת עַל יְדֵי הַמִּזְבֵּחַ אֶפְסָה לְפָנֶי יי, וְיִזְכְּרוּ בְּנֵי אֲדָרִין הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמֹו עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

אֲדָרִים

תָּרָח"א (א) בְּכָר ל' ע"ב: (ב) וְיִזְכְּרוּ אֲדָרִים:

מִן־הַצֵּאן קָרְבָּנוֹ מִן־הַכֹּשְׂבִים אוֹ מִן־הָעִזִּים לְעֹלָה זָכָר תָּמִים יִקְרִיבוּ:
 יֵא וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יָרֵךְ הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְּגִי אֶהָרָן הַכֹּהֲנִים אֶת־
 יָדָם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְנָתַח אֹתוֹ לְנִתְחָיו וְאֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־פָּדְרוֹ וְעַרְךָ
 יֵא הַכֹּהֵן אֹתָם עַל־הָעִזִּים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ: וְהִקְרִב
 וְהִכְרְעִים יֶרֶחַץ בְּמִים וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ עֲלֶיהָ
 הוּא אֲשֶׁה רִיחַ נִיחָח לַיהוָה:

מִן עֵצֵי קִרְבֵּי מִן
 אֲמִרָא, אוֹ מִן בְּגֵי עֵצֵי
 לְעֹלָה, זָכָר שְׁלֵים יִקְרִיבוּ:
 יֵא. וְכֹסֶם יִתִּיה, עַל שְׂדֵא
 דְּמִדְבָּחָא, צִפְנָא קָדָם יֵי,
 וְזָרְקוּ, בְּגֵי אֶהָרָן כֹּהֲנֵי
 יֵת דְּמִיָּה, עַל מִדְבָּחָא
 סָחור סָחור: יֵב. וְיִפְלִיג
 יִתִּיה לְאֶבְרֹהִי, וְיִתִּי רִישִׁיה
 וְיִתִּי תִרְבִּיה, וְיִסְדֵּר כֶּהֱנָא
 יִתְהוֹן, עַל אֲעִיָּא דְּעַל אִישְׁתָּא, דְּעַל מִדְבָּחָא: יֵג. וְגִנָּא וְכִרְעִיָּא יִחְלִיל בְּמִיָּא, וְיִקְרִיב
 כֶּהֱנָא יֵת כּוֹלָא וְיִסִּיק לְמִדְבָּחָא, עֲלֵתָא הוּא, קִרְבֵּן דְּמִתְקַבֵּל בְּרַעְוָא קָדָם יֵי:

רס"ג (יא) על ירך המזבח צפונה, בצד המזבח צפונה.
 (יג) והקריב, והגיש.

ראב"ע (יא) על ירך המזבח, מחוץ⁵¹, וכן ירכתי צפון (תה' מח ג), כי
 רבים טעו ואמרו שמגדל ציון היה בתוך ירושלים⁵².

51 פירוש ירך — מחוץ, מן הצד הקיצוני. הושאל מירכו של האדם.
 52 שהפירוש של ירכתי צפון הוא מחוץ — מקצה הצפוני.

(י) ואם מן הצאן, וי"ו מוסיף על ענין ראשון⁷⁶. ולמה הופסק, רש"י
 ליתן ריוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה⁷⁷. מן הצאן, מן
 הכשבים, מן העזים, הרי אלו ג' מעוטין: פרט לזקן, ולחולה,
 ולמזוהם⁷⁸.

(יא) על ירך המזבח, על צד המזבח. צפנה לפני ה', ואין צפון
 בכמה⁷⁹.

76 וילמד תחתון מעליו, כגון לסמיכה ולהפשטה, ועליון מתחתון לענין צפון (זכחים
 מח, א). 77 תרי"ב פרשתא ה א. 78 שם ב. 79 זכחים קיט ב.

ושם פני המזבח שנאמר בהן לפני ה' אל פני המזבח (להלן ו רמב"ן
 ז). וטעם השחיטה שהיא בצפון כבר פרשתי⁷, ואמר סתם על
 המזבח סביב, כי הוא המזבח הנזכר אשר פתח אהל מועד.
 (יב) ולא הזכיר והפשיט שכבר הוזכר⁸, ואמר וערך הכהן
 אותם, ללמד כי די בכהן אחד כמו שפירשתי⁹, כי הפרשיות
 למדות זו מזו, מה שיחסר באחת יבאר באחרת.

8 בעולת הבוקר לעיל פסוק ו. 9 לעיל פסוק ו.

(י) ואם מן הצאן קרבנו, הפרשה זו בעולת הצאן, ודינה כדין
 עולת הבקר בכל מעשה, ולכך קיצר בכאן ולא הזכיר וסמך
 ונרצה.

(יא) והוסיף לומר על ירך המזבח צפונה לפני ה', לבאר כי
 לפני ה' שכתוב בבן הבקר⁵ הוא ירך המזבח בצפון. ופירוש
 ירך המזבח, צדו, והוא בצפון, למד⁶ כי כבש המזבח כדרום

5 לעיל פסוק ה. 6 זכחים סב ב. 7 ראה שמות לב א.

יפרש השוחה לשוחות (ישעיה כה יא), אבל רחיצה האמורה
 בקרבנות מתרגמין יחליל, פירוש יוציא מהן הפרש וישארו
 חלולין. ירחץ במים, יכול מה רחיצה האמורה להלן⁴⁷ ארבעים
 סאה, אף רחיצה האמורה כאן תהא טעונה ארבעים סאה,
 תלמוד לומר: "מים", כל שהוא⁴⁸. את הכל. לרבות עצמות
 וגידים קרנים וטלפים וצמר שבראש הכבשים ושער שבזקן
 התישים בזמן שהם מחוברים⁴⁹.

(י) ואם מן הצאן קרבנו, להוציא את הגזול⁵⁰. מן הכשבים או
 מן העזים, להוציא את הכלאים⁵¹.

(יא) ושחט אותו וגו', "אותו" בצפון ואין העוף והשלמים
 והבכור והמעשר והפסח בצפון⁵². על ירך המזבח, אצל צדו
 של מזבח, כמו: וסכות על הארון (שמות מ ג). ירך המזבח
 צפונה, שיהא ירך המזבח בצפון, והיכן פניו בדרום, למדנו
 שהכבש בדרום⁵³. צפונה לפני ה', שיהא⁵⁴ כל הצפון כולו
 פנוי⁵⁵. ואף אבן הבקר דלעיל קאי להיות שחיטתו בצפון,

47 בטבילת גוף. 48 תרי"ב נדבה פרק ו ז. 49 שם ט. 50 תרי"ב
 נדבה פרשתא ה ב. 51 שם. 52 מנחות נו א. 53 זכחים סב
 ב. 54 זכחים שם. 55 דהמזבח כולו בדרום היה ולא היה בצפון שום

דחא נמי כתיב ביה: לפני ה' (לעיל פסוק ה)⁵⁶, ואם שחטו
 בדרומו של מזבח אין זה לפני ה', לפי שרוב המזבח וכבש
 שלו בדרום קיימי ולא מיתחזי ליה אפתחא דהיכלא, אבל
 כששוחטו בצפון שהוא פנוי מכל ואינו מקום דריסת רגלי
 הכהנים שהרי הכבש בדרום, הרי הוא כנגד ההיכל, וזהו "לפני
 ה'", וכי קבע מקום לשחיטה לקדשי קדשים קבע, כדכתיב:
 במקום אשר תשחט את העולה תשחט את החטאת (להלן
 ו יח), וכתיב: כי כחטאת האשם (שם יד יד), שהרי עיקר
 זביחתם לשמים, אבל קדשים קלים אין קבע מקום לשחיטתן
 הואיל ואין עיקרן כל כך לשמים⁵⁷.
 (יב) ונתח אותו, שלא תאמר בבן הבקר שהוא בהמה גסה
 צריך נתוח אבל בהמה דקה לא, קמ"ל, אבל להפשט לא
 צריך קרא דפשיטא לן שצריכה הפשט כגסה⁵⁷.
 (יג) והקריב הכהן את הכל, זו הולכת אברים לכבש⁵⁸.

דבר חוצץ אלא כולו לפני ה'. 56 בכור שור. 57 שם. 58 תרי"ב
 נדבה פרק ז ה.

כָּל־פְּשָׁעֵינוּ וְשִׁיבָנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ קָרְבַּן הַתָּמִיד
שִׁיכָּפֹר בַּעֲדָנוּ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ
בְּאִמּוֹר:

וַיֹּדְבֶר²⁹ יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבְּנִי
לְחֹמֵי לְאֻשֵׁי רֵיחַ נִיחָחִי תִשְׁמְרוּ לְהִקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם
זֶה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרְבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָּמִיד:
אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בִּבְקָר וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָּיִם: וְעִשְׂרִית
הָאִיפָה סֶלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כֹּתִית רְבִיעֵת הֶהָיִן: עֹלֹת תָּמִיד הָעֹשִׂיָה בְּהָר
סִינִי לְרֵיחַ נִיחָח אִשָּׁה לַיהוָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הֶהָיִן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בִּקְדֹשׁ הַסֶּדֶק
נִסְךְ שֶׁכֶר לַיהוָה: וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבָּקָר וְכִנְסֻכּוֹ
תַעֲשֶׂה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחָח לַיהוָה:

וְשַׁחַט אֹתוֹ³⁰ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צֹפֵנָה לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְּנֵי אֹהֶל הַפָּתָחִים
אֶת־דָּמּוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

אֹתָהּ הוּא^{30*} יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת־
קָמַרְת הַסַּמִּים בְּזֶמֶן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ קִיָּם³¹ כֹּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל־יָד³²
מֹשֶׁה נְבִיאָךְ כְּכַתּוּב בְּתוֹרָתְךָ:

כמו בסדר הוידוי בסדר תפלה של הרמב"ם, וכן הוא בסידור ר"ש סופר (ע' 34) בשם סידורי
ספרד. וראה מה שהארכנו בזה בתפלת יום הכיפורים הע' 33.

ובסידור הארז"ל לרש"י כאן כתב הסדר: כפרה לחטא, מחילה לעון, סליחה לפשע (כסדר
השל"ה המובא שם). בסידור ר"א: כפרה לחטא, סליחה לעון, מחילה לפשע (כנוסח המנהגים
שבמגן אברהם סי' תרז סק"ג). ובסידור רי"ק: מחילה לחטא, כפר לעון, סליחה לפשע (קרוב
לשלפנינו, לבד בזה שב'פשע' כתב רק 'סליחה').

29. וידבר.. את קרבני לחמי.. (פרשת התמיד) — במדבר כח, א"ח. דבר אמירתה בכל יום
— שוע"ר סי' מח ס"א.

30. ושחט אותו.. — ויקרא א, יא. וכתב בבית יוסף (או"ח סי' א):

וכתב הר"י בר יקר, טוב לומר עם הקרבנות פסוק זה "ושחט אותו (לפני) [על ירך] המזבח
צפונה לפני ה'"... כדאמרינן בויקרא רבה (ב י), אמר הקדוש ברוך הוא, "מעיד אני עלי שמים
וארץ, בין גוי בין ישראל בין עבד בין אמה, בשעה שהו קורין מקרא זה "צפונה לפני ה'"
אני זוכר עקדת יצחק בן אברהם".

30*. אתה הוא... — ביאור סגנון פתיחה זו ב'דובר שלום' בסידור אוצר התפלות. ועוד
נראה לומר שביסודו בא בהמשך ל"אתה הוא אלהינו" בפיוט 'אין כא־להינו', שבהמשך לו
אומרים סדר פטום הקטורת.

31. בזמן שבית המקדש קיים — צריך עיון מאי שנא שהנוסח בהגדה הוא: "כן עשה הלל
בזמן שבית המקדש הי' קיים" (כ"ק אדמו"ר זי"ע בביאורו להגדה של פסח, שם).

וכך מעיר בהקדמת קונטרס הסידור (ע' שעה), והרי בפיסקא "פסח שהיו אבותינו..." אין

ת פ ל ת ש ח ר י ת

פס

אֶת־הַכֶּכֶשׁ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֹּקֶר וְאֶת הַכֶּכֶשׁ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים. וְעֲשִׂיתָ
הָאִיפָה סֵלֶת לְמִנְחָה בְּדוֹלָה בְּשֶׁמֶן כֹּתִית רְבִיעִת הֵינִן. עֲלֹת תְּמִיד הַעֲשִׂיהָ בָּהֶר
סִינִי לְרִים נִיחֹם אֲשֶׁה לִּי. וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הֵינִן לְכֶכֶשׁ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֹּךְ נִסְךְ
שָׁכָר לִי. וְאֶת הַכֶּכֶשׁ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וְכִנְסוֹ תַעֲשֶׂה
אֲשֶׁה רִים נִיחֹם לִי.

וַיִּקְרָא א' יא וְשַׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צִפּוֹנָה לְפָנַי יי וְזָרְקוּ בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים
אֶת־דָּמּוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב.

עמק ברכה

שומע תפלה

עמק ברכה

שעקד אברהם את יצחק בנו על גבי המזבח,
התקין הקב"ה להקריב שני כבשים בכל יום,
אחד בבוקר ואחד בערב, כמו האיל שהקריב
תחת יצחק בנו. נמצא שכבש התמיד הוא
ממש תמורת יצחק, כמו האיל הראשון, והקב"ה
צופה ומביט על ענין העקידה כאלו היתה בו
ביום. ולכך כתבה תורה דוקא אצל האיל
צפונה לפני ה', כי כשמקריבים האיל הוא
צופה ומביט בעקידת יצחק. וכמו שאמרו
(ויקרא רבה פרשה ל"ו אות ה') למה נאמר
ביעקב ובאברהם זכירה וביצחק לא נאמר זכירה.
רבנן אמרו, לפי שרואה אפרו של יצחק צביר
ומונח על גבי המזבח, ולכך קורין עם הקרבנות
פסוק ושחט אותו על ירך המזבח צפונה לפני
ה', להזכיר עקידת יצחק בן אברהם, שכיון
שאיז מקריבין קרבן ממש, וא"כ אין הקרבן
עצמו מזכיר את העקידה, לכך מזכירין עם
אמירת הפסוק הזה.

זכבר כתבתי מהספרי, דין המזוג אימעת
מ"ונסכו רביעית ההין. ומה שהקשה הרמב"ן
ז"ל מהא דאם הביא כשר, עיין בפירוש הרשב"ם
ז"ל בב"ב שם, שכתב, ין מגתו תרוש לא יביא,
משום דכתיב, הסך נסך ש כ ר, מידי ד מ ש כ ר
ואם הביא, כשר, דליכא עיכובא. אי נמי, הסך
נסך, מכל מקום, עיי"ש.

ושחט אותו: בב"י (סוף סי' א) מביא בשם
הר"י בר יקיר: טוב לומר עם הקרבנות
הפסוק ושחט אותו, דאיתא (בויקרא רבה פ'
ב) אמר הקב"ה מעיד אני עלי שמים וארץ
בין עכ"ם ובין ישראל בין עבד בין אמה
בשעה שהן קורין מקרא זה צפונה לפני ה' אני
זוכר עקידת יצחק בן אברהם, ע"ש. והוא
מהתנב"א (רבה פרק ו'). וענין מאמר הזה,
לפי שצפונה הנכתב בא"ל היה לו לכתוב
מקודם, בבן הבקר (ויקרא א' ה), דגם הוא בעי
צפון, והוא כתוב מוקדם, ולמה המתין עד (שם
שם יא) פרשת האיל. ודרש התם, לפי שבשעה

ושחט אותו: אמירת פסוק זה, כשלעצמו, היא עפ"י המדרש, המובא בב"י סי' א, וכתב הר"י בר יקר טוב לומר
עם הקרבנות הפ' ושחט וכו', אבל קביעות מקומו שנויה במחלוקת — בשל"ה, סוף מסכת תענית, מובא בשם
הס' תוצאות חיים לאמרו קודם פ' התמיד; כ"סדר היום" הג"ל משולב הוא רק ב"רבון כל העולמים" שלפני
איזה מקומן, וכך גם בסידורי ספרד, הרמ"ק, וכך נראה מסידור האריז"ל; וזב"ט עבודת הקודש, להחיד"א,
כתיב לאמרן אחר פ' העקידה ולפני תפלת "רבש"ע"; הפרמ"ג קובע מקומן כמו שלפנינו, גם אחר פ' התמיד;
(משבצות זהב או"ח סי' א אות ח) ויש להטעים את הסדר שלנו עפ"י המאמר בתנודכ"א (פ"ו) בשעה שישראל
סעלין התמיד וקורין המקרא זה צפונה לפני ה', שממנו יוצא מבואר שישנה שייכות בין פ' התמיד לאותו הפ'.

(ב) הוצאת החיות מעניינים הגשמיים:

... דאמאי אקרי קרבן אלא מפני שמקרב, דקרבנות הוא ענין קידוש הכחות

והחושים, הרי מכס קרבן להרי, איהר דארפט מקריב זיין פון איין אליין. והיינו דכמו דענין הקרבנות בגשמיים הוא שלוקחים בהמה חי ושלמה ושותפין אותה, היינו שמוציאין ממנה החיות, ואחר כך הוא הקרבת האמונים, שהחלב נשרף באש שעל גבי המזבח, ועד יתח' מזה בקרבן עולה, התחלת הקרבנות, שהוא עולה כליל למזבח, והנה כמ"כ הוא בעבודת הקרבנות ברותניות... ששוחטו, היינו שחבשו וכו' נשאר בשלימות אלא שמוציא ממנו החיות, שמוציא החיות מעניינים גשמיים, והיינו שגוף הדברים הגשמיים נשאר, אבל משתמש בהם רק בכדי שיהי' לו תוספות כח בעבודת הרי, כמאמר חמורא וריחא פקחין, דלא אכלי כשרא דתורא לא דקדקתי טעמו של דבר.

שכ"ז הוא בעניינים שהם רשות, ופרט בעניני מצוה, כמו אכילת שבת וריט, או ציצית מצמר גשמי ותפילין מקלה גשמי, היינו דברים גשמיים שעושים בהם עצמם מצוה, ולא רק הציווי של ככל דרכיך דעה.

וזהו עבודת הקרבנות, להוציא החיות מעניינים הגשמיים שישתמש בהם רק לעבודת הרי, דאז הוא מכס קרבן, פון איין אליין. וכאשר האדם מקריב מכס קרבן, אז הוא קרבן להרי שמתקרב ומתאחד עם הרי.

סי' המאמרים בארזי לנגי חייא עי' טו

(ג) פרטי דיני השחיטה בעבודה:

בודאי ידוע לו מהמבוא בכמה מקומות בחסידות, עפי' מאדויל אין ושחט אלא ומש' שכמו בגשמיים, הנה עיי' השחיטה כשרה מושכים את הבהמה והעור ממצבם באופן שיוכשרו להיות דם ונשר כבשר האדם, הנה כן הוא גם ברוחניות, אשר צריך להמשך את גופו ונפשו הבהמית שיוכשרו להפך לנפש האלקית נפש האדם, שנקראת כן על שם אדמה לעליון (וכמ"ש בס' עשרה מאמרות מאמר אכ"ח חלק ב' סימן לאג בשל"ה דף שי"א ובכמה מקומות) עיי' שחיטה כשרה, היינו כאם נפיש חיות של הנפש הבהמית עיי' שחיטת שני סימנים, הן בהנוגע לתאוות אכילה ושת"י (כרבות ל"א א) והן בהנוגע לשאיפת אויר הסביבה... היינו קנה ורשט, ואם זוטרי חיותי' — ער"פ כשחשט אחד הסימנים באותו שמושקע יותר, והחירות בוודיין (להוציא הדם והחללהבת מעניני בהמה) כ"י יהודה (נקי כן) — עיי' אודה את הרי' הודאה אע"פ שאנו מבין לעת עתה.

אמרת קודש כייק אדמו"ר שליט"א חייא עי' טט

- 1) ספר הבהיר סי' טו (קט), ויעיני' חו"ג ה' א. שלי"ה מסכת תענית (רי"א כ), פירוש שער התפלה פיה.
- 2) יומא ע"ב, עפי' הריטא שוהבא בתניא פ"ז ובכמה מקומות בדאית.
- 3) כ"ק ע"ב, א.
- 4) ראה רמב"ם הל' דעות פ"ג. טור ושריע אר"ח טר"א.

בגלוי ההתאחדות וכו'. ועד"ז הוא בשאר המצות, דהקשה כל התורה כולה לתפילין. משא"כ בקרבנות ראו בגלוי ארץ האש שלמטה ממשכת אש מלמעלה.

(ג) ואמרת אי' על ענין המויד שבקרבן, ואמרת רבי' על מעשה הקרבן:

... וזהו מה שנאמר כאן כ"פ ואמר, שמה מוכן שבקרבנות יש כ' ענינים. דענין ואמרת הא' דקא על מחשבה ודבר שבקרבנות, ענין זה שייך בכל מקום וכל זמן, ולפיכך נאמר בפני עצמו. ואח"כ נאמר עוד ענין מיוחד שבקרבנות, שהוא ענין המעשה שבו מתגלה וניכר ענין ההתאחדות עם קוה"ה, דענין זה צ"ל דקא מקום חמון בשלימות, בביתמליך.

מאמר ד"ה צו את בני ישראל (בלתי מוגה)

(ד) טעם שנא' כאן אשה ריח ניחח בסדר הפוך:

עי' לעיל בפ' עלת תמיד ט"ש.

ושחט אותו על ירך המזבח צפנה לפני ה', וזרקו בני אהרן הכהנים את דמו על המזבח סביב:

הסעיפים: א. ושחט וא' אין ושחט אלא ומש', ב. הוצאת החיות מעניינים גשמיים, ג. פרטי דיני השחיטה בעבודה, ב. צפנה וא' שייכותה לקרבנות, ב. ענינה בעבודה, ג. טעם שנא' צפנה ולא בצפון, ג. וזרקו את דמו (ענינו בתפלה).

א. ושחט:

(א) אין ושחט אלא ומשך:

תנכרי' אין ושחט אלא ומשך — להמשך את הבהמה ולעשותה אדם, את הנפש הבהמית במדריגת אדם התחתון ואדם התחתון אשר עליי נאמר בהמות הייתי עמר, באדם העליון, וקיל...

אמרת קודש כייק אדמו"ר שליט"א חייא עי' קסח